

Op te bergen
in de band van
15 december 2004

*de leden van de commissie wordt
verzocht hun eventuele opmerkingen
binnen acht dagen na ontvangst aan
de commissiegriffier mede te delen.*

Verslag

van de vergadering van de Statencommissie Cultuur en Welzijn

gehouden op 17 november 2004

INHOUD

Opening	2
Mededelingen	2
Vaststelling van de agenda	2
Verslagen vergaderingen 1 september 2004 en 6 oktober 2004	3
Ingekomen stukken	3
Rondvraag	3
IPO-aangelegenheden	4
Ontwerp-Onderzoeksprogramma CWZ 2005 c.a.	4
Beleidskader Jeugdzorg 2005-2008	9
Afhandeling verzelfstandiging Drents Museum en Drents Plateau	15
Sluiting	16
Toezeggingen	17

STATENCOMMISSIE CULTUUR EN WELZIJN

Verslag van de vergadering van de Statencommissie Cultuur en Welzijn, gehouden op 17 november 2004 in het provinciehuis te Assen.

Aanwezig:

W.H. Kuiper (voorzitter)
H. Beerda (PvdA)
A.H.J. Beumers (Drents Belang)
mevrouw W.F.C. Dirks (GroenLinks)
A. Haar (D66)
G.A.W. Fonk (VVD)
mevrouw W.G. Goudriaan-Visser (PvdA)
E. Hemsteede (PvdA)
mevrouw M.J. Kaal (CDA)
mevrouw H. Kempe-Foekens (ChristenUnie)
mevrouw W.L.M. Mastwijk-Beekhuijzen (CDA)
mevrouw N. Nieuwenhuizen (OPD)
mevrouw J.M. Pannekoek-van Toor (VVD)
J. Pereboom (PvdA)
G. Roeles (VVD)
J.P. Sluiter (D66)
mevrouw G.H. Smith-Bults (GroenLinks)
A. Wendt (ChristenUnie)
H. Zomer (CDA)

Voorts aanwezig:

mevrouw A. Haarsma (PvdA, gedeputeerde)
J.H. Schaap (PvdA, gedeputeerde)
mevrouw J. Stapert (griffier)
G. Eerland (Bestuurscommissie OCWZ)
mevrouw M.J. van Aartsen (het Onderzoeksbureau)
J. van Os (het Onderzoeksbureau)

Met kennisgeving afwezig:

W.A.R. Boer (PvdA)
J.P. Voordewind (Fractie de Jong)

1. Opening

De VOORZITTER opent de vergadering.

2. Mededelingen

De VOORZITTER deelt mede dat bericht van verhindering is ontvangen van de heer Boer. Mevrouw Dirks wordt een hartelijk welkom geheten voor haar nieuwe periode als statenlid. De pilot Politiek Online zou lopen tot de commissievergadering van november. In de praktijk blijken echter enige aanloopproblemen, zodat voorgesteld wordt het project te verlengen tot januari 2005. De commissie stemt hiermee in.

Mevrouw MASTWIJK vraagt om meer public relations voor de site te ontwikkelen, gezien de magere reacties.

De VOORZITTER antwoordt dat de griffier deze opmerking zal meenemen. Voor 19 januari 2005 is een werkbezoek inhoudelijk verband gepland aan Het Poortje in Groningen. De maximale deelname van zes leden, goed gespreid over de politiek partijen, is reeds gevuld. Een programma wordt tijdig verstuurd.

3. Vaststelling van de agenda

Mevrouw MASTWIJK wil de petitie van zeventien organisaties over de ontwikkelingen in Nederland naar aanleiding van de moord op Theo van Gogh agenderen.

De VOORZITTER vraagt om het punt kort in te leiden alvorens een beslissing te nemen.

Mevrouw MASTWIJK legt uit dat er een gezamenlijk idee is ontstaan om een initiatiefvoorstel over een dialoog met de burgers van Drenthe in te dienen. Bij de komende statenvergadering zal gedeputeerde staten (GS) worden gevraagd dit voorstel, ook in praktische zin, te steunen. Via I2D zou ondersteunend gewerkt kunnen worden.

De heer BEERDA denkt dat er momenteel niet genoeg aandacht aan dit onderwerp besteed kan worden. De vraag is of dit voorstel de juiste vorm is. Tevens is de vraag of een korte behandeling op de huidige agenda voldoende duidelijkheid

biedt vanwege de te verwachten minimale bijdrage.

Mevrouw SMITH is voorstander van behandeling.

Mevrouw NIEUWENHUIZEN wijst op de brief van enkele religieuze organisaties. Is het niet beter om eerst de problematiek helder te krijgen alvorens I₂D en de burgers erbij te betrekken? Het voorstel moet verduidelijkt worden alvorens het te behandelen.

De heer SLUITER wacht liever het initiatiefvoorstel van de fractie van het CDA af om het vervolgens in de staten te bespreken. Nu kan immers alleen ad hoc gereageerd worden.

De heer FONK baren de ontwikkelingen van de laatste weken zeker zorgen. De meerwaarde van behandeling van het initiatief op korte termijn is echter onduidelijk. De plattelandsproblematiek ligt bovendien anders dan die in de grote steden. Tevens moet voorkomen worden dat het een te emotioneel debat wordt.

De heer WENDT voelt zich overvallen door het initiatief. Het zijn daarnaast vooral de burgers onderling die met elkaar in contact moeten treden.

Mevrouw MASTWIJK wijst erop dat de heer Wendt een volksvertegenwoordiger is.

De heer WENDT vindt het moeilijk om binnen twee uur een debat of dialoog met de burgers vorm te geven. Bespreking op korte termijn lijkt dan ook weinig zinvol.

Mevrouw MASTWIJK verduidelijkt dat niet de inhoudelijke problematiek het onderwerp vormt, maar het starten van een algemene discussie door de Drentse politiek. Zien de verschillende fracties heil in een initiatiefvoorstel, gesteund door GS, om een debat op te starten over de aanpak van de problematiek? De vraag is hoe de petitie handen en voeten moet worden gegeven.

De heer BEERDA vindt dat de voorgestelde dialoog op een andere manier vormgegeven moet worden. Er leven sowieso veel vragen, zoals over de betrokkenheid van juist I₂D. Meer in het algemeen is het bovendien de vraag of de politiek het initiatief moet nemen. Die heeft het de afgelopen jaren toch juist niet goed gedaan?

De heer BEUMERS onderschrijft het falen van de politiek op dit vlak. Het is van den gekke dat de grote partijen al twintig jaar geen of geen duidelijk minderhedenbeleid voeren.

Mevrouw SMITH is nog steeds voorstander van behandeling op de huidige agenda. Bovendien worden alle fracties uitgenodigd te reageren op het initiatief.

Mevrouw DIRKS hoort velen zeggen dat de onderbouwing ontbreekt. Dan is de commissie toch de plaats voor discussie over de in te slagen richting? Een debat over de vorm moet mogelijk zijn, zonder op de inhoud in te gaan.

De heer FONK vraagt de fractie van het CDA, een initiatiefvoorstel voor te bereiden. Vervolgens kan bepaald worden in welk gremium het debat moet plaatsvinden.

De heer WENDT acht het onmogelijk dat de aanwezige partijen in enkele uren een voorstel in elkaar kunnen flansen. De opmerking van de heer Fonk wordt onderschreven.

Mevrouw NIEUWENHUIZEN vindt het initiatief zinnig, maar het moet dan wel goed voorbereid worden. De aanwezigheid van diverse partijen bij de aanbidding van de petitie geeft bovendien al aan dat er sprake is van sympathie.

Mevrouw MASTWIJK herhaalt de vraag of er steun bestaat voor een initiatiefvoorstel.

De heer BEERDA proeft bij de verschillende partijen dat die steun er is.

Mevrouw MASTWIJK zegt toe met een initiatiefvoorstel te komen.

De VOORZITTER constateert dat er steun is voor het initiatiefvoorstel, maar niet voor een behandeling op de huidige agenda.

De heer ZOMER heeft in de vorige vergadering een duidelijke toezegging gehoord dat het college voor de huidige vergadering met een standpunt inzake RTV Drenthe zou komen. Agendering is echter onmogelijk omdat die reactie pas enkele

dagen voor de vergadering is binnengekomen. Dit is niet bevredigend.

Mevrouw NIEUWENHUIZEN sluit zich aan bij de woorden van de heer ZOMER.

De agenda wordt conform het ontwerp vastgesteld.

4. Verslagen 1 september 2004 en 6 oktober 2004

De heer BEUMERS wijst op de passage op bladzijde 15 van het verslag van 6 oktober, waar de heer Schaap toezegt de laatste zin op bladzijde 5 van de Contourennota nader te bezien. Is dat ook gebeurd?

De heer WENDT deelt mede dat dit in de laatste statenvergadering aan de orde is gekomen.

De VOORZITTER legt uit dat de toezegging is nagekomen.

De verslagen worden conform het ontwerp vastgesteld.

5. Ingekomen stukken

De VOORZITTER stelt voor de brief van de gemeente De Wolden inzake het woningbouwcontingent, B.1, te agenderen voor de volgende commissievergadering.

De heer FONK oppert de brief in de Statencommissie Ruimte, Infrastructuur en Mobiliteit (RIM) aan de orde te stellen.

Mevrouw NIEUWENHUIZEN leeft in de veronderstelling dat de brief reeds voor de volgende Statencommissievergadering RIM is geagendeerd.

Mevrouw MASTWIJK en mevrouw Smith steunen de heer Fonk.

De ingekomen stukken worden voor kennisgeving aangenomen.

6. Rondvraag

De heer FONK memoreert dat onlangs door het college een prestatiesubsidie van € 10.000,- is verstrekt aan het Bloemencorso Eelde. Onlangs

was op teletekst te lezen dat de gemeente Tynaarlo besloten heeft om haar subsidie met € 22.000,- te verminderen. Vindt het college dit ook vreemd? Was het college hiervan op de hoogte toen de prestatiesubsidie werd toegekend? Het college onderzoekt met Drents Plateau, de adviseurs welstand en erfgoed en de Bond van Nederlandse Architecten of er een architectuurcentrum in Drenthe moet komen. Is een oordeel nog objectief als deze partners nu reeds worden uitgenodigd om hieraan mee te werken? Is hier bovendien sprake van een uitbreiding van het takenpakket van de welstandsarchitecten?

De heer SCHAAP geeft aan niet op de hoogte te zijn geweest van het bericht over de gemeente Tynaarlo.

De heer BEERDA denkt dat het hier slechts gaat om een collegevoorstel en nog niet om een beslissing.

De heer SCHAAP wijst erop dat in de nieuwe systematiek subsidies verstrekt worden op basis van tegenprestaties. Er bestaat dus geen verband tussen de beslissing van de provincie en de beslissing van de gemeente.

De heer FONK vindt het verkeerd als een subsidie van de provincie aanleiding vormt voor een gemeente om op de subsidie te korten.

De heer SCHAAP is niet op de hoogte van het argument van de gemeente om de subsidie te korten.

De heer BEUMERS deelt mede dat tijdens de laatste gemeenteraadsvergadering van Tynaarlo besloten is om de subsidie niet te korten.

De heer FONK geeft aan een teletekstbericht van TV Drenthe te citeren en niet een raadsvergadering.

Mevrouw HAARSMA legt uit dat behalve de genoemde organisaties veel meer instellingen betrokken zijn bij het onderzoek naar de mogelijkheid van een architectuurcentrum. Ook worden de burgers erbij betrokken. Onder leiding van een externe projectleider worden de diverse mogelijkheden onderzocht. De uitkomst staat daarmee

niet reeds vast. Daarop wordt ook niet vooruitgelopen.

De heer HEMSTEEDE is verbaasd dat mevrouw Haarsma over dit onderwerp het woord voert.

Mevrouw HAARSMA geeft aan dat hier dit de collegialiteit/integraliteit is binnen het college.

Mevrouw SMITH vraagt naar de buurt, onderwijs en sport(BOS)-regeling naar aanleiding van een opmerking van SportDrenthe op Politiek Online. Die wijzen op deze regeling, waarbij projecten door het Rijk financieel gematchd worden. Nu de provincie dat niet meer doet, is de vraag of gemeenten in Drenthe optimaal gebruik kunnen maken van de regeling. Heeft het college op dit vlak iets ondernomen?

Mevrouw HAARSMA heeft zeer binnenkort overleg met SportDrenthe met juist dit onderwerp prominent op de agenda. De staten zullen hierover absoluut iets horen.

7. Interprovinciaal Overleg(IPO)-aangelegenheden

Van de gelegenheid tot het stellen van vragen en het maken van opmerkingen over IPO-aangelegenheden wordt geen gebruikgemaakt.

8. Statenstuk 2004-161; Ontwerp-Onderzoeksprogramma cultuur, welzijn en zorg (CWZ) 2005 c.a.

De heer EERLAND, die spreekt namens de bestuurscommissie Cultuur, Welzijn en Zorg (CWZ), noemt het jaar 2004 vruchtbaar met het verschijnen van een tiental rapporten. Omdat een van de taken van het Onderzoeksbureau de zorg voor kwaliteit van onderzoek is, is voor 2005 ruimte gemaakt om in discussie met de staten de kwaliteit van de rapportages te verbeteren. Dit is van belang voor zowel de controlerende en kaderstellende taken van de staten en de voorbereidende en uitvoerende taken van GS.

In het programma zijn de resultaten van de brainstormsessie van eind september met de staten zo goed mogelijk vertaald naar onderzoekswensen. Duidelijk is dat de wensen van GS nog niet uitgekristalliseerd zijn. Dat vormt reden voor een nader gesprek met GS om ten behoeve van het jaar

2006 vroegtijdig de onderzoekswensen in beeld te krijgen. Dat kan in de vorm van een brainstormbijeenkomst.

De bijlagen van het Onderzoeksprogramma, de panelstudie op het gebied van onderzoeksefficiency en het volgen in de tijd van ontwikkelingen in Drenthe, kunnen een belangrijke bijdrage leveren. Als op het vlak van het initiatiefvoorstel van de fractie van het CDA behoefte is aan analyse of onderzoek, is het Onderzoeksbureau natuurlijk beschikbaar.

Mevrouw KEMPE kan zich prima vinden in het onderzoeksprogramma. De wensen van provinciale staten (PS) en GS laten in totaal een overschot van 280 dagdelen zien. Hoe wordt dit opgelost? Het panelonderzoek verkrijgt instemming. De keuze voor de elektronische enquête is een goede zaak, met een schriftelijk deel voor mensen die geen gebruik maken van Internet. Hoe wordt dat echter in de praktijk vormgegeven? Op bladzijde 16 staan enkele suggesties ter voorkoming van uitval van deelnemers aan het panelonderzoek. Een vrijkaartje voor het Drents Museum lijkt echter meer indrukwekkend.

De heer BEUMERS vindt dat het Onderzoeksbureau goed werk verricht. Meer in het algemeen is voor goed onderzoek echter altijd een nulmeting nodig. Onderzoek moet tevens begrensd worden, zeker om effectiviteit in praktische zin te bereiken. In de praktijk is overigens geconstateerd dat soms meerdere mensen van een en dezelfde partij aanwezig zijn op het bureau. Kunnen ook afgevaardigden van kleinere partijen aanschuiven als het allemaal blijkbaar zo belangrijk is?

De heer ROELES vindt de brainstormbijeenkomst van 22 september goed verlopen, ook door de aanwezigheid van meerdere statenleden.

De heer BEUMERS vindt het goed als meerdere afgevaardigden van andere partijen ook aanschuiven.

De heer ROELES wijst erop dat de afgevaardigden van de partijen allemaal lid van de commissie waren. Meer in het algemeen moeten commissies gevormd worden die recht doen aan de uitspraak van de kiezer.

Het Onderzoeksprogramma 2005 is mede door de genoemde bijeenkomst gecompriëerd tot een

minder groot aantal onderzoeken. Het is prima om daarbij de wensen van GS op te nemen. De Drentse panelstudie valt echter niet in genade. De primeur van een dergelijke studie voor Nederland moet dan ook Drenthe aan voorbijgaan. De studie is daarnaast te uitbundig opgetuigd voor de Drentse schaal. Waarschijnlijk zal ook de uitvoering veel problemen met zich meebrengen. Tevens is duidelijk dat de te maken kosten niet in verhouding staan tot de uitkomsten van deze studie.

Mevrouw SMITH gaat in principe akkoord met het Onderzoeksprogramma 2005. Het is prima dat bepaalde onderzoekswensen van GS en PS in elkaar geschoven worden, bijvoorbeeld het cultuur- en het leefbaarheidsonderzoek. Hoe staat het echter met het overschot aan dagdelen in relatie tot de capaciteit? Wat is het totaalaantal beschikbare dagdelen? Voor de panelstudie zijn er 70 ingeboekt, terwijl er 150 dagdelen in het voorstel staan. Het voorstel wordt onderschreven, inclusief de panelstudie.

De heer HAAR gaat akkoord met het voorstel van het Onderzoeksbureau. De voorbereiding is goed verlopen, al is het jammer dat het programma van GS nog niet bekend is. Hopelijk heeft het in 2005 alsnog opnamen van die wensen geen consequenties voor de huidige voorstellen. Het streven moet dan ook gericht zijn op integraliteit. De gekozen onderwerpen, met name het informatie- en participatieprofiel, vallen in goede aarde. De vraag hoe het contact met de burger moet verlopen is zeker onderzoek waard. De vorm van een panelonderzoek is dan ook goed, omdat hiervoor een representatief deel van de bevolking betrokken moet worden.

In het voorstel wordt overigens het eigen onderzoek van de gemeenten in Drenthe gemist. In hoeverre is hier sprake van afstemming met het oog op de gewenste efficiency? Dit moet zeker plaatsvinden in het volgende programma.

De heer HEMSTEEDE merkt op dat het doel van het programma is om te komen tot versterking van het beleid op de terreinen cultuur, welzijn en zorg. Het onlangs door de staten aangenomen Mensen in het middelpunt en de concept-Cultuurnota, momenteel in de inspraak, onderstrepen het belang van goed onderzoek om de staten als volksvertegenwoordigers te steunen.

In bijlage 3, de brief van GS van 11 oktober, wordt uitstel gevraagd voor nadere invulling van het programma tot 2005. Kan het college nader ingaan op deze precisering van de onderzoeksvragen?

Het Onderzoeksbureau schrijft op bladzijde 6 over het onderzoek vertaling doelstelling Mensen in het middelpunt naar bladspiegel begroting 2006 dat het zeer wel mogelijk is dat de inzet meer de vorm van advies dan die van onderzoek krijgt. Dit verdient nadere toelichting.

Op bladzijde 7 staat over het onderzoek naar het kunst- en cultuurprofiel van de Drentse burger dat de beleidsrelevantie gezien moet worden in het kader van de besluitvorming over de nieuwe cultuurnota. Is dat gezien het tijdstip van vaststelling daarvan mogelijk? Valt dit onderzoek samen met onderzoekswens 3 van GS? Valt dit eventueel te combineren met voorstel 7 van PS?

Voor de te stellen vragen is een panelonderzoek zeer geëigend. In de aanloopfase vraagt dat om meer investering, maar dat is het waard. Zowel over de voordelen en nadelen is het bureau overigens realistisch. Vaak wordt in de kritiek op deze methode het risico van "sensitizing" genoemd. De respondenten raken sterk gericht op de onderzoeksvragen en verliezen hun objectiviteit. Dat geldt echter ook bij geregelde interviews, maar niet voor het panelonderzoek.

Ook over de voorgestelde adviescommissie moet nadere uitleg gegeven worden, met name over de noodzaak hiervan.

De VOORZITTER vraagt of de commissie toestaat dat de gedeputeerde de gestelde vragen beantwoordt.

De heer HEMSTEEDE legt uit vragen aan het college te stellen met het oog op prioritering. Als het bureau in staat is het profielonderzoek, waarvoor 65 dagdelen staan, op korte termijn uit te voeren, kan het resultaat meegenomen worden bij de besluitvorming over de Cultuurnota. Het college kan dan prioriteit geven aan dit onderzoek.

Mevrouw SMITH merkt op dat het Onderzoeksbureau niet afhankelijk is van het college. PS bepaalt de prioriteit.

De VOORZITTER benadrukt dat het stuk aan de orde is gesteld door de Bestuurscommissie CWZ.

Mevrouw NIEUWENHUIZEN gaat akkoord met de uitwerking van de afspraken van 22 september, met uitzondering van de problematiek van de dak- en thuislozen in relatie tot de regiefunctie. De dak- en thuislozen worden bovendien gemist in het sociaal rapport.

De wensen van GS komen voor een groot deel overeen met wat in het onderzoeksprogramma is verwoord. Eerder is gezegd dat die wensen naar het jaar 2006 worden overgeheveld.

De heer EERLAND merkt op dat hier sprake is van een misvatting. Begin 2005 wordt met GS gesproken over een zo goed mogelijke inpassing in het programma voor 2005. Voor het jaar 2006 wordt een andere werkwijze gekozen, waarin de wensen van GS en PS integraal bij de afweging betrokken worden.

Mevrouw NIEUWENHUIZEN vraagt of dit betekent dat er in 2005 een definitief plan komt.

De heer EERLAND geeft aan van niet.

Mevrouw NIEUWENHUIZEN leest over een nulmeting, signalering, monitoring en evaluatie in het kader van de Contourennota. Dat is niet direct een taak van het Onderzoeksbureau, maar van de ambtelijke staf. Waarom wordt een uitzondering gemaakt voor het houden van nulmetingen ten aanzien van cultuur?

In het programma staat op bladzijde 5 iets over de definitieve positionering van het Onderzoeksbureau binnen de provinciale ambtelijke organisatie. Wat is nog niet duidelijk aan die positie? Op bladzijde 6 is sprake van aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt. Op basis van welke ontwikkeling wordt deze vraagstelling heroverwogen? Ook de vertaling van de nota Mensen in het middelpunt naar bladspiegels van de begroting is geen directe taak van het Onderzoeksbureau.

Een panelstudie is op zich positief. Wel wordt een nulhypothese gemist en een explicatie van de vooronderstellingen van de onderzoekers. Kan hierover duidelijkheid worden verschaft?

De heer EERLAND schat in dat een aantal onderzoekswensen van GS te combineren is met de wensen van PS. Dat dikt het aantal benodigde dagdelen reeds in. Daarnaast wordt betracht de zaak in evenwicht te brengen. Als begin volgend

jaar blijkt dat het aantal dagdelen niet voldoende is of dat er anderszins spanning ontstaat tussen de verschillende wensen, zal PS op basis van een nieuw voorstel opnieuw prioriteiten moeten stellen.

De heer ZOMER vraagt of de heer Eerland ook van mening is dat GS erg laat is en de planning overhoop haalt.

De heer EERLAND wijst op het initiatief om voor 2006 tot een betere afstemming te komen. Bij de panelstudie bestaat ruimte voor het schriftelijk enquêteren van mensen die niet over Internet beschikken. Om uitval te voorkomen kan naast de genoemde kaartjes inderdaad ook gedacht worden aan vrijkaartjes of een abonnement voor de bibliotheek.

Het is aan de commissie om te bepalen hoeveel commissieleden van welke fracties mogen deelnemen aan de brainstormbijeenkomst. Met de Drentse panelstudie zijn forse kosten gemoeid. De kost gaat echter uit voor de baat. Er ontstaat immers onderzoeksefficiëncywinst omdat niet steeds een nieuw panel opgetuigd hoeft te worden. Bovendien kunnen ontwikkelingen in de tijd beter onderzocht worden dan bij losse studies en onderzoeken. Dat is van belang voor de controlerende en kaderstellende rol.

Drenthe kent maar één gemeente met een eigen onderzoeksafdeling. Een andere gemeente verzamelt wat cijfers op planologisch vlak. Het Onderzoeksbureau is goed op de hoogte van de onderzoeken, en de resultaten daarvan, die in Drenthe plaatsvinden. De eigen database is zeer actueel. Bovendien vindt veelvuldig contact plaats met de gemeenten, zodat mogelijke dublures niet plaatsvinden. Momenteel vindt een studie plaats naar het optimaliseren van de database met participanten uit de gemeentelijke sfeer, zoals GGD en Regiopolitie.

De Bestuurscommissie schrijft op bladzijde 6 dat het mogelijk een advies zal uitbrengen in plaats van een onderzoek te verrichten. Ook dit jaar is er capaciteit gereserveerd voor niet alleen onderzoek, maar ook voor onderzoeksadviezen aan het ambtelijk apparaat. Daarbij is in technische zin sprake van een andere opzet dan bij een onderzoek.

De definitieve positionering van het Onderzoeksbureau is nog niet geregeld. In de tijd voor de Bestuurscommissie is na breed overleg een optie

in de verordening opgenomen, zodat het bureau onderdeel zou uitmaken van de Statengriffie.

Daarover hebben de staten indertijd geen overeenstemming kunnen bereiken. Vandaar dat nu de directeur-griffier de hiërarchische baas is van het Onderzoeksbureau. Inmiddels vinden er gesprekken plaats met het oog op een meer definitieve oplossing.

Mevrouw HAARSMA wijst erop dat de vele actiepunten in de Contourennota goed bekeken moeten worden om realistische onderzoeksvragen te ontwikkelen. Dit wordt in januari 2005 afgerond. Het college wil daarnaast graag de ruimte houden voor acute zaken en ontwikkelingen zoals de cultuurnota.

Mevrouw VAN AARTSEN legt uit dat het Onderzoeksbureau voorstander is van elektronisch interviewen. Met name bij de 65-plussers heeft maar een kwart een internetaansluiting thuis. Om de representativiteit bij de ouderen te waarborgen moet dus een gedeelte schriftelijk ondervraagd worden. De ervaringen daarmee zijn goed. De gekozen combinatie werkt overigens beter dan de keuze voor één soort dataverzameling. Een volledig opgetuigde panelstudie kost veel geld. Een bijkomstig voordeel van een panelstudie is dat ex ante onderzoek mogelijk is, zodat bepaalde voornemens van college of staten getoetst kunnen worden. Een directe keuze voor het beste beleidsalternatief zal ongetwijfeld leiden tot een kostenbesparing.

In de gemeente Hoogeveen wordt om de twee jaar een omnibusenquête gehouden. Dergelijke enquêtes zijn kort en niet diepgaand. De panelstudie biedt ruimte voor meer diepgang en voor beter gevalideerde resultaten.

Er is sprake van een adviescommissie, die overigens in de stukken als begeleidingscommissie is betiteld. Het gaat dan om onderzoekstechnische ondersteuning, die nodig is bij een gecompliceerd onderzoek zoals een panelstudie.

De heer HEMSTEEDE vraagt of dat in het budget is meegenomen.

Mevrouw VAN AARTSEN antwoordt ontkennend. De commissie heeft overigens vooral een rol bij de controle van de onderzoeksopzet. Het is overigens van groot belang dat GS en PS blijven mee-

denken over en politieke afwegingen maken bij onderzoeksonderwerpen.

Het is gebruikelijk om bij de start van een onderzoek een hypothese op te stellen als het doel daarvan bekend is. Een onderzoek is immers gericht op het toetsen van een veronderstelling. Het panelonderzoek is echter een middel om meerdere onderzoeksvragen te beantwoorden. Het is op voorhand dus niet aan de orde om hypothesen op te stellen.

Mevrouw NIEUWENHOVEN vraagt of het bureau wacht tot PS met een inhoudelijke vraagstelling komt.

Mevrouw VAN AARTSEN denkt dat het de bedoeling is om af te stemmen op de hoofdlijnen van het beleid. Op basis daarvan wordt een monitoring in de tijd opgezet. Dat genereert mogelijk nieuwe beleidsstandpunten.

De heer VAN OS geeft in antwoord op de vraag of de resultaten van het cultuurparticipatieonderzoek nog meegenomen kunnen worden in de besluitvorming aan dat dit punt nog niet is uitgekristalliseerd. Overigens is eerder vanuit de staten opgemerkt dat het sowieso goed is om te weten hoe de Drentse burgers participeren.

Na de eerste ronde van het panelonderzoek, waarbij de politiek invulling moet geven aan de vragen in relatie tot het beleid, kan het cultuurparticipatieprofiel meegenomen worden. Daarvoor zijn 35 dagdelen per onderzoek benoemd met het oog op voorbereiding en operationalisering van de vraagstelling. Vandaar het opgemerkte verschil in dagdelen.

Over het onderzoek naar vertaling van Mensen in het middelpunt naar bladspiegels begroting 2006 moeten nog afspraken gemaakt worden met het college. De indruk bestaat dat het gaat om het helpen van de ambtenaren aan de juiste prestatie-indicatoren en dus niet om sociaal-wetenschappelijk onderzoek.

TWEEDE TERMIJN

De heer HEMSTEEDE stelt voor het stuk de A-status te geven.

De heer BEUMERS wil antwoord op de vraag over het aantal mensen dat deelneemt in de vertrouwelijke commissie. Het is bekend dat daar nu,

in afwijking van de afspraak, meer mensen bij zitten.

De heer VAN OS merkt op dat een onderscheid gemaakt moet worden tussen de voorbereidingsfase, waarin van gedachten gewisseld wordt over de wensen, en de invulling van het materiële opdrachtgeverschap. Dat eerste kan commissiebreed gebeuren. Bij het tweede is gekozen voor aanwezigheid van de woordvoerders. De Bestuurscommissie heeft echter geen bezwaar als er collegastatenleden aanwezig zijn.

De heer HAAR vraagt of enigszins bekend is wat de uiteindelijke positie van het Onderzoeksbureau zal worden. Op welke termijn kan hierover duidelijkheid worden verschaft? De suggestie van de heer Eerland voor onderzoek van het CWZ inzake het initiatiefvoorstel van de CDA-fractie moet opgepakt worden. Juist bij dit emotionele onderwerp bestaat er immers behoefte om de zaken in duidelijke termen te objectiveren.

De heer ROELES is van mening dat bij het panelonderzoek de kosten genoeglijk bekend zijn, terwijl de baten ongewis blijven. Dit deel van het programma en dus het statenstuk krijgt dan ook geen steun. Bovendien bestaat het angstige gevoel dat het onmogelijk zal blijken in Drenthe het benodigde aantal vrijwilligers te rekruteren voor een objectief onderzoek. Het statenstuk kan overigens de A-status krijgen.

Mevrouw SMITH wijst op de afspraak om het Onderzoeksbureau na twee jaar te evalueren.

Mevrouw NIEUWENHUIZEN vindt het belangrijk dat de positie van dit bureau zo snel mogelijk duidelijk wordt. Hoever is men daarmee?

De heer EERLAND legt uit dat na de voorlopige oplossing die PS heeft gekozen, de bal bij GS is neergelegd. In een recentelijk gesprek met het college is aangegeven dat in het eerste kwartaal van 2005 nadere voorstellen aan de staten worden voorgelegd. De gevraagde evaluatie zal over een jaar plaatsvinden.

De VOORZITTER merkt op dat de heer Van Os voor het laatst aanwezig is bij een commissievergadering omdat hij gebruik gaat maken van de VUT. De heer Van Os wordt bedankt voor zijn

werk voor het organisatiebureau, dat de staten helpt om goed zicht te krijgen op de problemen in de Drentse samenleving.
(Applaus.)

De VOORZITTER constateert dat het statenstuk de A-status krijgt.

9. Statenstuk 2004-165; Beleidskader Jeugdzorg 2005-2008

De heer BEUMERS meent dat de jeugdzorg vooral een rijkstaak is, wat de vraag oproept wie Bureau Jeugdzorg (BJZ) controleert. Waarom hebben niet alle gemeenten in Drenthe gereageerd op het concept-Beleidskader jeugdzorg 2005-2008?

Mevrouw NIEUWENHUIZEN vindt dat in de stukken veel accent wordt gelegd op het functioneren van de instellingen. Er bestaat minder aandacht voor de cliënten, alhoewel hier op bladzijde 57 dieper op ingegaan wordt.

De nieuwe wetgeving kan een probleem opleveren omdat de eerste opvang door de gemeente of een gemeentelijke instelling verzorgd moet worden. Die zitten weliswaar dicht op de cliënt, maar de vraag is hoe dit gefinancierd wordt. Veel gemeenten moeten bovendien bezuinigen. De taken en verantwoordelijkheden van de gemeenten onder de nieuwe wetgeving liggen overigens nog niet vast.

Jeugdzorg Drenthe verzorgt de indicatiestellingen, wat vreemd is omdat crisisgevallen die bij lokale instellingen binnenkomen dus eerst naar de jeugdzorg moeten.

In de stukken wordt gesteld dat er in 2005 geen wachtlijsten van betekenis zijn. In de bijdrage over de justitiële inrichtingen is te lezen dat het aantal jeugdigen dat niet in de reguliere jeugdzorg geholpen kan worden te groot is. Daardoor is soms gesloten plaatsing onvermijdelijk. Dan is er toch sprake van wachtlijsten?

Probleem bij de jeugdzorg is wellicht de bureaucratiesering, bijvoorbeeld met het zorgtoewijzingsorgaan. Maatschappelijk werkers lijken meer bezig met het invullen van formulieren dan met het feitelijke werk.

Er bestaan tevens zorgen over de financiën. Justitie kort in 2004 met 8,1%, terwijl de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten(AWBZ)-middelen niet toereikend zijn. Vreemd is overigens dat na

het fusieproces in de jeugdzorg er direct sprake is van een omgekeerde ontwikkeling met de nodige kosten. In hoeverre staat de cliënt nog centraal? Bestaat er in Drenthe ervaring met het toewijzen van modules aan private partijen? Het plan bestaat om de cliëntendossiers op Internet zetten. Die moeten goed tegen misbruik beveiligd worden.

Wat is de stand van zaken bij de cliëntenraden en een nieuw klachtenbureau? Zijn er al oplossingen voor jongeren die onterecht in Het Poortje zitten?

De heer HAAR is van mening dat hier sprake is van een ingewikkelde materie. Centraal staat afstemming van lokaal beleid en provinciaal beleid. De Wet maatschappelijke ontwikkeling (WMO) werpt hierbij zijn schaduw vooruit. Meer in het algemeen valt het concept-beleidskader in goede aarde.

In de stukken staat dat het volgens de KPN niet mogelijk is om de Kindertelefoon in Drenthe op te zetten. Is dat wel mogelijk bij een ander telecombedrijf?

De instroom van mensen bij het BJZ Drenthe wordt door het college optimistisch ingezet. De gegevens laten over 2002-2003 echter een stijging van bijna 20% zien. De prognose dat dit percentage in 2008 juist kleiner is, verbaast enigszins.

De nieuwe informatietechnieken worden benut om zaken transparant te maken, bijvoorbeeld het ter beschikking stellen van dossiers via het Internet. Dat moet uiteraard op een goede manier beveiligd worden.

De eerdergenoemde afstemming heeft grote financiële consequenties voor de gemeenten. Is door de provincie te voorzien wat de consequenties zijn voor bestaande initiatieven, zoals het buurtnetwerk jeugdhulpverlening in De Wolden? Dit buitengewone project verdient navolging. Blijven dergelijke initiatieven mogelijk onder de WMO?

Mevrouw KEMPE is blij met het veel beter leesbare tweede concept. Het is daarnaast goed dat gekozen is voor een apart uitvoeringsprogramma 2005, wat de zaken een stuk overzichtelijker maakt. De jeugd heeft de toekomst. Het is dan goed te kunnen zeggen dat het goed gaat met de jeugd in Drenthe. Het beleidskader geeft een goed beeld van het aanbod van de jeugdzorg en de knelpunten in de praktijk.

De nieuwe Wet op de jeugdzorg, met het recht op jeugdzorg, heeft grote consequenties. Zo moet dat recht in de praktijk waargemaakt worden. De eerste opvang van jongeren met vragen en problemen komt bij de gemeenten en gemeentelijke instellingen te liggen. Die moeten de zaken met voldoende geld, menskracht en kennis oppakken. Er leven zorgen of dat wel gebeurt. Goede samenwerking tussen gemeenten, gemeentelijke instellingen en BJJ is essentieel. De exacte taken van de gemeenten worden de komende tijd vastgelegd in de WMO, die inmiddels grote vertraging heeft opgelopen. Welke consequenties heeft dit voor het gemeentelijke jeugdbeleid? Ontstaat hier geen vacuüm tussen lokaal jeugdbeleid en geïndiceerde jeugdzorg, ondanks het plan Werk in uitvoering? Hoe is het contact van de provincie met de gemeenten over deze veranderingen? Waarom hebben maar drie gemeenten op het concept gereageerd? De naam De Drentse toegang verdwijnt. Welke naam komt hiervoor terug? Voor Werk in uitvoering is in totaal twee jaar uitgetrokken. Is die termijn realistisch voor deze ontvlechting?

BJJ wordt een tweedelijnsvoorziening voor geïndiceerde hulp met acht voordeuren, wat veel samenwerking veronderstelt. Hoe wordt deze samenwerking vormgegeven? Het is goed dat het Bureau kindermishandeling deel uitmaakt van het BJJ, zeker als dit de efficiency ten goede komt. De stelling van het college dat wachtlijsten onaanvaardbaar zijn wordt onderschreven.

Bureaucratie en efficiency worden meermalen genoemd in het concept en het uitvoeringsprogramma. Uit onderzoek van oud-staatssecretaris Van Eijck blijkt dat hulpverleners 80% van de tijd bezig zijn met administratieve rompslomp. De grootste boosdoener daarbij is gebrekkige samenwerking, versnippering en efficiency. Kan ook in Drenthe winst worden behaald op dit vlak? Het uitvoeringsprogramma laat zien dat de middelen schaars zijn en dat er de nodige onzekerheden zijn. Is de bezuiniging van 8,1% op de jeugdbescherming definitief van tafel? De provinciale bijdrage van € 900.000,- voor 2004-2006 verkrijgt instemming. Toch is het nodig om de vinger aan de pols te houden en zo nodig snel de noodklok te luiden.

De college steekt goed in bij de communicatie met jeugdigen. In het uitvoeringsprogramma staat dat in 2005 minimaal twee nieuwsbrieven uitgebracht

worden. Onder wie en hoe worden die verspreid? Komen die terecht bij de doelgroep?

In het concept staat dat gemeenten preventieprogramma's moeten inzetten om te voorkomen dat jeugdigen overmatig gebruik maken van verslavende middelen. Op het gebied van drugs moet echter gekozen worden voor "zero tolerance".

Mevrouw DIRKS merkt op dat de redactionele en kritische opmerkingen op het eerste concept hebben geleid tot een nota die duidelijk is en die van grote betrokkenheid blijkt geeft.

De lokale overheden en instellingen hebben een essentiële rol bij de uitvoering. De provincie is daarmee afhankelijk van deze verschillende actoren, wat de welzijnsketen zwak kan maken. De controlerende taak van de provincie en de staten is daarmee van groot belang. Ondanks het feit dat de toetsingscriteria niet helder zijn, moet duidelijk zijn hoe de staten het beleid moeten toetsen. Hoe denken de diverse fracties inhoud te geven aan deze maatschappelijke verantwoordelijkheid? De voorbeeldfunctie van de provincie resulteert in een aantal interessante voorbeeldprojecten. Na afloop daarvan moet de overdraagbaarheid getoetst worden. De verzakelijking van het welzijnswerk en de gemeentelijke bezuinigingen leiden ertoe dat welzijnsorganisaties gretig inspelen op provinciale projecten. Voor de implementatie en verbreding is echter vooral een structurele basis noodzakelijk. Projectgewijs werken mag niet ten koste gaan van de structurele welzijnsinvulling.

De rijkskorting van 8,1% op de jeugdbescherming lijkt van de baan. Zijn er nog andere landelijke ontwikkelingen waarmee rekening moet worden gehouden als het om de financiën gaat?

Mevrouw PANNEKOEK vindt zowel de materie als het beleidsveld lastig. De uitdaging is de defusie van gemeentelijk beleid en jeugdzorg als gevolg van de nieuwe wet, met als resultaat eerstelijnszorg voor de gemeente en tweedelijnszorg voor de provincie. Dit proces moet in twee jaar haar beslag krijgen. Dat baart zorgen, gezien de taken die de gemeente in het kader van de WMO moet uitvoeren.

Op bladzijde 43 van het concept schrijft het college dat bezien zal worden of de kostprijs van een aantal programma's binnen de jeugdzorg aangepast kan worden, zodat er ruimte ontstaat om de gewenste aansluiting bij het lokale jeugdbeleid structureel vorm te geven. Gaat Drenthe het

goedkoper doen? Wordt dit in IPO-verband aangekaart? Worden autonome provinciale middelen ingezet?

De acht voordeuren van BJZ hoeven geen probleem te vormen. Een ouder met een kind met problemen wil immers snel geholpen worden. De fysieke hulp op deze acht plaatsen in de gemeente, inclusief het daaropvolgende uniforme traject van BJZ vormt dan ook een uitstekend uitgangspunt.

Mevrouw KEMPE wijst erop dat niet elke gemeente ook acht voordeuren naar BJZ telt.

Mevrouw PANNEKOEK telt dat dit in acht van de twaalf gemeenten het geval is.

Mevrouw KEMPE legt uit met de voordeuren te doelen op De Drentse toegangen en dergelijke.

Mevrouw PANNEKOEK constateert dat hierover verwarring bestaat. Wellicht kan het college hierover duidelijkheid verschaffen.

Het BJZ zal de indicatiestelling verrichten. Een casemanager zal de cliënt doorgeleiden en begeleiden binnen het traject van jeugdzorg Drenthe. Het werken met modules maakt bovendien flexibel en doorzichtig werken mogelijk.

Er bestaan zorgen over het recht op jeugdzorg en de financiën. Kan het tekortschieten van financiële middelen gevolgen hebben voor de indicatiestelling? Minder zware hulp is immers goedkoper.

Hoe eenduidig is de landelijke indicatiestelling? De AWBZ gaat weg bij de regionale indicatieorganen naar een landelijk indicatieorgaan met uniforme indicatiestelling. Komt een dergelijke indicatiestelling er ook voor de jeugdzorg?

In het financiële overzicht wordt niet gemeld of er verschillen zijn tussen begrote kosten en werkelijke kosten. De inspraak en betrokkenheid van gebruikers krijgen een sterker accent, ook in het kader van de wet. Er komt een onafhankelijk indicatieorgaan, wat wellicht inhoudt dat die zorgwekkend ver van de cliënt komt te staan. Er bestaan tevens zorgen over de constatering dat vooral jongeren van een andere culturele achtergrond de weg naar de jeugdzorg minder snel vinden. Hier ligt een taak voor het consultatiebureau.

In een eerder stadium is aandacht gevraagd voor de problematiek van de civielrechtelijke plaatsingen bij de jeugdgevangenen. Het stuk wekt de indruk dat hier in noordelijk verband voortvarend

aan gewerkt wordt. Hier liggen twee mogelijkheden en een forse keuze: cliënten krijgen de noodzakelijk behandeling binnen de Justitiële Jeugdinrichting (JJI) en zitten er niet langer dan zes maanden of er komt de mogelijkheid van een gesloten setting in de reguliere instellingen.

Het BJZ Drenthe krijgt het hard voor de kiezen de komende jaren. Met de gemeente moet het de programma's overeind te houden in een vrij onzekere financiële situatie.

Mevrouw KAAL merkt op dat het na het werk van drie achtereenvolgende CDA-gedeputeerden geen verbazing mag wekken dat de jeugdzorg in Drenthe goed is geregeld. Het zo geroemde Drentse model gaat echter deels verloren met de nieuwe Wet op de jeugdzorg. Goede elementen in die wet zijn de komst van één indicatieorgaan en dat hulpzoekende jeugdigen snel op de aangewezen plek zullen zijn.

Zorgwekkend zijn echter de preventie, de bureaucratiesering en de voorbereidingen van de gemeenten. Drenthe komt er qua financiering bekaaid af, wat in verband gebracht wordt met het ontbreken van wachtlijsten. De cijfers laten echter juist oplopende wachtlijsten zien. Wat is hiervan de verklaring? Gemeenten krijgen meer kinderen aan het loket, maar niet meer geld. De provincie legt de komende twee jaar twee ton extra bij. Desondanks worden, ook als gevolg van de WMO, financiële problemen voorzien. Het afbouwen van taken en het opbouwen van nieuwe taken veronderstelt kennis van zaken. Juist in de kleine gemeenten kan dit problemen veroorzaken. Zij moeten ervan doordrongen zijn dat de zaken goed opgepakt worden. Momenteel zijn de gevolgen echter onvoldoende duidelijk. Wat gaat de provincie ondernemen in haar regierol?

Het veld laat weten dat de preventie in het gedrang komt nu geen twaalf, maar slechts vijf gesprekken worden vergoed. Jeugdigen zullen dus sneller doorgestuurd worden naar GGD en ziekenhuis. Initiatieven van scholen en maatschappelijk werk, zoals de praatjuf, moeten ook ondersteund blijven. Dit kan voorkomen dat kinderen later in de zorg terechtkomen. Recentelijk wordt veel aandacht besteed aan huiselijk geweld tegen vrouwen en kinderen. De politie vindt extra aandacht nodig. Ook hierbij kunnen scholen een bijdrage leveren. Wat doet de provincie om dergelijke initiatieven te steunen, ook met extra geld?

Het programma Werk in uitvoering is bedoeld om gemeenten te stimuleren en om bureaucratie te voorkomen. Wanneer beginnen deze nieuwe instructies en hoe zien die eruit? De rol van de gemeente is hierbij cruciaal, maar ook zorgwekkend. Als over enige tijd de AWBZ wordt verruild voor een particuliere zorgverzekeraar, zal de provincie geen financiële macht meer hebben over de zorg voor ggz-kinderen (geestelijke gezondheidszorg). Ook kinderen die niet in justitiële inrichtingen thuishoren, moeten op een plek in de ggz kunnen rekenen. De provincie heeft op dat gebied echter geen taken of geld. Gelukkig hebben psychiaters van ggz en mensen van justitie zitting in het indicatiorgaan BJZ. Gaat de gedeputeerde met alle zorgaanbieders om de tafel zitten om de zaken goed af te kaarten?

Met ingang van het jaar 2006 valt het krediet Jeugdhulpverlening onder de programmalijn opgroeien, inclusief onderwerpen zoals jeugd en sport en jeugd en cultuur. De fractie van het CDA zal met voorstellen komen over sport en een gezonde levensstijl. Blijft het beschikbare geld voor de verschillende doelen beschikbaar? Het Jongereninformatiepunt (JIP) loopt goed. De gemeenten betalen dit echter uit eigen zak. Houdt de gedeputeerde hierbij de vinger aan de pols? De gezinscoaches worden door BJZ aangesteld, maar door gemeenten aangestuurd. Deze vreemde constructie blijkt niet overal even goed te lopen. Wat is de mening van de gedeputeerde hierover?

Mevrouw GOUDRIAAN betreurt eveneens dat het geprezen Drentse model losgelaten moet worden. Nu de gemeenten een meer centrale rol krijgen, is het voor zowel provincie als gemeenten vooral wennen. De gemeenten worden verantwoordelijk voor de eerste opvang van jeugdigen met opvang- en opvoedproblemen binnen het Uitvoeringsprogramma jeugdzorg 2005. Dit door Den Haag opgelegde beleid valt overigens in goede aarde. Het is juist dat de provincie de goed functionerende JIP's overdraagt aan de gemeenten en daarbij provinciale middelen inzet voor een langere overgangperiode. Tevens is positief dat de provincie voor de gemeenten studiedagen organiseert, zodat het in 2007 te realiseren stappenplan goed werkt.

De bezoeken aan het veld hebben veel nieuwe inzichten gebracht. Uit de vele reacties op het

eerste concept zijn goede beleidsvoornemens voortgekomen.

Het college stelt in de stukken dat het nieuwe BJZ Drenthe wordt voorzien van een gezonde financiële basis. Tijdens de algemene beschouwingen is gelukkig gebleken dat de rijkskorting van 8,1% niet doorgaat. Meer in het algemeen moet de provincie niet de bezuinigingen van justitie compenseren. De middelen van de provincie zijn immers niet toereikend om alle gaten op te vullen. Het is de taak van alle financiers: gemeenten, zorgkantoren en het Ministerie van Justitie om de kerntaken van de jeugdzorg te financieren.

Momenteel is er veel aandacht voor verborgen geweld. Opvallend daarbij is de grote meningsverschillen tussen diverse hulpverleners en het beeld dat te veel instanties zich met een gezin bemoeien en bovendien vooral langs elkaar heen werken. Kinderen en ouders vragen om een aanspreekpunt, de gezinscoach, die in de praktijk echter te veel gezinnen of kinderen moeten begeleiden. Is het een goed idee om meer gebruik te maken van diverse maatschappelijke organisaties die vanuit het vrijwilligerswerk gezinnen kunnen begeleiden, zoals Humanitas in het omgangshuis? De kinderen in Nederland zijn gelukkig. Voor 10-15% gaat dat niet op, omdat zij in problematische situaties leven. Zonder goede hulp dragen zij dit hun hele leven mee. Spreekster sluit af met het voordragen van een gedicht.

Mevrouw HAARSMA onderkend dat het gebied van de jeugdzorg een ingewikkeld en lastig beleidsveld is. In het verleden heeft Drenthe echter laten zien de jeugdzorg uitstekend te kunnen organiseren. De nieuwe wet schrijft een andere vorm voor, zodat het gehele veld op de schop moet. De ontwikkeling is gericht op één BJZ Drenthe en één Zorgaanbieder Drenthe. Deze defusie gaat gepaard met de nodige kosten. De eerdere zuinige omgang met middelen heeft echter negen ton opgeleverd. Dit maakt dat de defusie financieel gezien verantwoord tot stand kan komen.

De zorgen over de zware verantwoordelijkheid van de gemeenten worden gedeeld. Die moeten daadwerkelijk het jeugdzorgbeleid vorm en inhoud geven. In het verleden had de provincie daarbij een flinke vinger in de pap. Sinds bekend is dat er een nieuwe wet komt, is de provincie dan ook direct in gesprek met de gemeenten geraakt. In 2004 zijn twee bestuurlijke en twee ambtelijke

werkconferenties gehouden gericht op de invulling van de eigen verantwoordelijkheid van gemeenten en provincie. Het doel daarbij is de goede kwaliteit van de jeugdzorg te behouden.

De gemeenten bevinden zich in financieel zwaar weer. Dat is zorgwekkend, zij het dat de partners waarmee de gemeenten opereren reeds door de rijksoverheid gefinancierd worden. Afgesproken is dat de gemeenten in de overgangperiode twee ton tegemoet kunnen zien om voor de toekomst van de jeugdzorg belangrijke projecten gezamenlijk met de gemeenten te trekken. De hoop is dat deze projecten in de infrastructuur van de gemeenten behouden blijven.

De provincie kan op zoek naar een alternatieve telecomaandbieder. Voor de Kindertelefoon wordt echter gewerkt met een landelijke aanbieder, waarover dan ook landelijk een beslissing genomen moet worden.

Als de mogelijkheden van de reguliere jeugdzorg ontoereikend zijn, moet naar private partijen uitgeweken worden. Tot op heden is daarvan geen sprake geweest.

Bij de JJI bestaat er grote zorg over de zware cliënten. Die kunnen niet opgevangen worden in de huidige jeugdzorg. Het college is met BJZ Drenthe en Het Poortje in gesprek over opvangruimte in de huidige infrastructuur. Civielrechtelijke en strafrechtelijk gestrafte jeugdigen kan men immers niet gezamenlijk opsluiten. Als het niet anders kan, moet het zo kort mogelijk duren. Dit probleem moet zo snel mogelijk opgelost worden. Voor het jaar 2003 zijn de middelen voor indicatiestelling voor meer dan 90% belegd. In eerste aanleg lijken er dus voldoende middelen zijn. Als hier toch een knelpunt ontstaat, moet overleg met BJZ Drenthe plaatsvinden. Elke jeugdige heeft immers recht op een indicatiestelling. Het is overigens wettelijk geregeld dat er eenduidigheid moet zijn bij de indicatiestelling.

In Drenthe zijn er programma's onder de kostprijs, wat ruimte betekent voor aansluiting bij lokaal beleid. De ervaring leert dat er reeds behoorlijk efficiënt wordt gewerkt. De provincie is uitgekozen als pilot om te bezien hoe de zorgprogramma's, ook landelijk, op elkaar kunnen worden afgestemd met het oog op de efficiency.

Er bestaan inderdaad acht voordeuren tot de jeugdzorg. Daarnaast zijn er nog MEE Drenthe en bijvoorbeeld het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling (AMK). Daarbij wordt de bureaucratie

bestreden en de eenduidigheid gediend doordat iedereen hetzelfde formulier gebruikt.

De zorgen omtrent de gemeenten kunnen niet volledig weggenomen worden. De provincie investeert echter in geld en middelen. De preferente instelling STAMM ondersteunt de gemeenten bovendien bij uitvoering en werkwijze omtrent deze problematiek. Hiervoor is een werkgroep in het leven geroepen met ambtenaren van de gemeenten en de provincie.

Het college probeert grip op het geheel te houden met regelmatig bestuurlijk overleg met de portefeuillehouders in de gemeenten. Die vragen daar ook om, gezien de noodzaak van afstemming. De wachtlijsten groeien zeker, maar niet spectaculair. Recentelijk is hierover gesproken met BJZ en de Zorgaanbieder Drenthe. Het uitgangspunt is hierbij het recht op zorg.

De zorg bestaat dat jongeren te snel doorgestuurd worden naar ggz-instellingen, ook door het minder grote aantal gesprekken. Het BJZ is verantwoordelijk voor de indicatiestelling. Als blijkt dat een jongere na indicatiestelling niet doorgeplaatst hoeft te worden in een residentiële of hulpverleningsinstelling, kan de casemanager besluiten nog vijf gesprekken met de cliënt te houden. Dat kan soelaas bieden bij een probleem zoals het bedplassen.

De heer BEUMERS vraagt wie het BJZ controleert.

Mevrouw HAARSMA legt uit dat de wettelijke verantwoordelijkheid voor het BJZ bij de provincie ligt. Dat toezicht wordt met verve uitgevoerd.

De heer BEUMERS wil de schriftelijke aanbevelingen en de vragen inzake de onderbouwing zien.

Mevrouw HAARSMA denkt dat het goed is als de heer Beumers eventueel overgebleven vragen schriftelijk aan het college richt.

De heer BEUMERS vraagt om informatie die de staten in staat stelt om te controleren of de gemeenten hun taak goed verrichten.

Mevrouw HAARSMA is van mening dat het initiatief hiertoe bij de heer Beumers hoort te liggen.

TWEEDE TERMIJN

Mevrouw NIEUWENHUIZEN herhaalt de opmerking dat uit de media blijkt dat veel hulpverleners veel tijd kwijt zijn aan administratieve zaken. Hoe staat dat in Drenthe? Wat kan hieraan worden gedaan?

Mevrouw HAARSMA denkt dat de situatie in Drenthe niet veel anders is. In IPO-verband wordt overigens door uniformering en monitoring onderzocht hoe zaken efficiënter aangepakt kunnen worden.

Mevrouw PANNEKOEK herhaalt de vraag of de onafhankelijke klachtencommissie niet te ver van de praktijk staat.

Mevrouw HAARSMA wijst erop dat doel van de wet is om de positie van de cliënt te versterken. Met het oog daarop wordt één klachtencommissie benoemd. De praktijk moet uitwijzen of de zorg van mevrouw Pannekoek terecht is. Deze stroomlijning moet ervoor zorgen dat mensen weten waar zij moeten zijn voor een klacht.

Mevrouw KAAL vraagt of de vrijgekomen negen ton wordt besteed aan de jeugdzorgproblematiek. Wat betreft de acht voordeuren zijn er toch nog drie over? Drenthe heeft minder geld gekregen omdat er geen wachtlijsten zouden zijn. Kan er alsnog een herverdeling plaatsvinden? Heeft de provincie mogelijkheden om het beleid van de gemeenten te controleren? Komt er extra beleid of extra middelen gericht op het bestrijden van huiselijk geweld? Wat vindt de gedeputeerde van de gezinscoaches? Wat als de gemeenten geen geld hebben voor de JIP's? Maakt de provincie reeds plannen voor jeugd en sport?

Mevrouw KEMPE herhaalt de vraag naar de nieuwe naam van Toegang Drenthe in verband met de herkenbaarheid. Heeft de vertraging van de WMO gevolgen voor het uitvoeringsprogramma? Aan wie worden de nieuwsbrieven gestuurd? Er lijkt sprake van verwarring tussen de voordeuren en de toegangen. Zorgwekkend is als mensen van de ene voordeur naar de andere voordeur worden gestuurd.

Mevrouw HAARSMA merkt op dat de genoemde negen ton uiteraard ook ten behoeve van de gemeenten wordt ingezet. Het gaat om 10% van dit

bedrag, gereserveerd om de expertise van het BJJ aan de gemeenten over te brengen.

De naam Toegang Drenthe is aan de gemeenten. Het BJJ Drenthe wil regionaal toegankelijk zijn voor cliënten, met waarschijnlijk drie of vier regio's: Hoogeveen, Assen, Emmen en Meppel. Het al of niet financieren van de JIP's is aan de gemeenten en het lokaal jeugdbeleid. De provincie legt daar niet op voorhand geld bij. Het project van de gezinscoach in Hoogeveen heeft in de evaluatie laten zien goed te functioneren. De meldingen van de coach komen met name uit het wijk- en buurtnetwerk. In Coevorden zou het niet zo goed functioneren. Daarbij moet echter bedacht worden dat dit project in mei is begonnen, vlak voor de schoolvakanties, terwijl de meldingen vooral komen uit basis- en voortgezet onderwijs. Inmiddels loopt het project behoorlijk. De programmalijnen van Mensen in het middelpunt moeten uitwerking krijgen, ook als het gaat om jeugd en sport. Dat is aan de gemeenten en aan SportDrenthe.

De vertraging bij invoering van de WMO is een gegeven. Dat laat onverlet dat die in 2005 van kracht wordt. De gemeenten zijn er dan ook van doordrongen dat men niet achterover kan leunen. De provincie heeft een duidelijke aanpak afgesproken. De provincie wil in dit verband niet over sanctiemogelijkheden spreken. Doel is om met dit moeilijke en belangrijke veld, met als basis het consultatiebureau, goed aan de slag te gaan. De gemeenten krijgen ondersteuning waar er problemen zijn met vorm en inhoud.

Mevrouw KAAL lijkt het dat boetes geen adequaat middel zijn. Toch is de vraag hoe de provincie de vinger aan de pols houdt.

Mevrouw PANNEKOEK wijst erop dat in de stukken gesproken wordt van bindende afspraken met de gemeenten.

Mevrouw HAARSMA beaamt dit. In juni 2005 wil het college sluitende afspraken met de gemeenten maken en die in een convenant vastleggen. Kindermishandeling is een schrijnend probleem. Het AMK en BJJ Drenthe zien absolute prioriteit om het Meldpunt huiselijk geweld te steunen.

De VOORZITTER constateert dat het statenstuk de A-status krijgt.

10. **Statenstuk 2004-169; Afhandeling verzelfstandiging Drents Museum en Drents Plateau**

De heer FONK kan zich vinden in het statenstuk. Het is goed dat de dienstverleningsovereenkomsten op elkaar zijn afgestemd. De uit de onderhandelingen voortkomende eenmalige bedragen stuiten eveneens niet op tegenstand. In november 2002 is € 166.500,- verstrekt aan het Drents Museum voor de afronding van de verzelfstandiging. Nu ligt er weer een afronding voor. Hopelijk is hiermee de kous echt af.

De heer SLUITER vindt de ingeslagen lijn van de verzelfstandiging goed. De afronding daarvan wordt uit overtuiging gesteund. Er moeten heldere bestuurlijke en financiële lijnen zijn tussen instellingen en de provincie. De gekozen manier van werken sluit bovendien goed aan bij het waarderen op prestaties.

Die lijn moet verder doorgetrokken worden dan nu het geval is, vooral inzake de dienstverleningsovereenkomst. Het is immers een rare figuur dat de provincie diensten blijft verlenen aan verzelfstandigde instellingen. Op termijn moet dan ook bekeken worden of dit niet los te koppelen is.

De heer BEUMERS kan zich goed vinden in het stuk. Het cultuur- en erfgoed moet immers goed beschermd worden. Het bedrag van een ton lijkt echter aan de zuinige kant. Drents Erfgoed mag ook wel € 20.000,- krijgen.

De heer PEREBOOM kan instemmen met het voorliggende stuk. Het ligt in de lijn om de verhouding tussen Drents Museum en Drents Plateau gelijk te trekken met andere preferente instellingen. Daarbij behoren heldere en SMART-afspraken. De verzelfstandiging is daarmee tot een afronding gekomen. De eenmalige compensaties zijn redelijk. De vraag rijst echter welke afschrijvingskosten, onder punt 2.1 van de beleidsbrief, niet eerder zijn voorzien. Het repareren van de tekortkoming bij de beveiliging spreekt voor zich.

In de dienstverleningsovereenkomst is de huidige dienstverlening vastgelegd, wat niet leidt tot meer kosten voor de provincie. Als dit met elke organisaties apart geregeld moet worden, lijkt dit te leiden tot verhoging van de kosten. Is dat wenselijk?

Het stuk laat zien dat er geen losse eindjes bestaan tussen deze instellingen en de provincie. Het voorstel kan de A-status krijgen.

De heer WENDT vraagt zich af of een ton genoeg is. Zijn de gemaakte sluitende afspraken met beide organisaties ook tot tevredenheid van die organisaties afgesloten?

De heer ZOMER leest dat het Drents Museum een ton gegeven wordt met het oog op extra kosten voor beveiliging en afschrijving. Dit is een definitieve deal over de verzelfstandiging. Dit is te billijken. Verder wordt er een dienstverleningsovereenkomst gesloten voor een bedrag van € 153.000,- per jaar. Het museum krijgt echter evenveel subsidie om de rekening te betalen. Dat is echter niet in de begroting opgenomen die de vorige commissievergadering is vastgesteld. Het zinnetje op bladzijde 3 van de beleidsbrief, dat met deze extra subsidie geen extra kosten zijn gemoeid, is dan ook misleidend.

Volgens het college is de verzelfstandiging hiermee afgerond. Het museum is de Contourennota zonder een stimulerende marktkorting doorgekomen. De bezoekersaantallen zijn hoger dan ooit tevoren. De veronderstelling is dan ook dat er geen GS-voorstel meer zal komen voor extra subsidie.

Het voorstel wat betreft het Drents Plateau is akkoord.

De heer SCHAAP onderschrijft de stelling dat gestreefd moet worden naar een volledige loskoppeling van provincie en instellingen. Nu is echter sprake van een lopend proces en afspraken die pas enkele jaren oud zijn.

Het college is niet van zins om het bedrag van een ton te verdubbelen. De bedoeling is immers om de verzelfstandiging definitief af te ronden. Het Drents Museum en het Drents Plateau hebben overigens ingestemd met het voorstel. Voor de komende jaren is dan ook volstrekt helder waarop men elkaar wel of niet kan aanspreken.

Het klopt dat de begroting niet is aangepast. Die is immers vastgesteld op een moment dat er nog geen zicht bestond op de kosten van deze operatie. De begroting zal echter dienovereenkomstig worden aangepast, waarmee geen extra kosten zijn gemoeid.

Bij punt 2.1 van de beleidsbrief gaat het bij de onvoorzienne kosten onder meer over de beveili-

gingskosten. Bij de verzelfstandiging is indertijd slechts rekening gehouden met de kantoorinventaris. Er valt echter meer af te schrijven, waarover uiteindelijk een bedrag van € 100.000,-- is afgesproken. Er zijn geen open einden meer.

De laatste zin van de bijlage is belangrijk. Daar staat dat de niet in de overeenkomst genoemde aangelegenheden komen/blijven ten laste van het Drents Museum.

TWEEDE TERMIJN

De heer ZOMER wijst op de bezuinigingstaakstelling van het college, die zich slecht verhoudt met de opmerking dat er geen extra kosten mee zijn gemoeid. Een dergelijk probleem in het bedrijfsleven zou al snel de krant halen.

De heer SLUITER constateert dat er eensgezindheid bestaat over volledige verzelfstandigingen, zonder dienstverlening door de provincie. De overeenkomst wordt na drie jaar stilzwijgend verlengd. Het is goed om dan te bezien of een verdere afbouw van de dienstverlening tot de mogelijkheden behoort.

De heer SCHAAP stemt hiermee in. De opmerkingen van de heer Zomer worden niet goed begrepen.

De VOORZITTER constateert dat het stuk de A-status krijgt.

11. Sluiting

De VOORZITTER sluit om 11.37 uur de vergadering.

Vastgesteld in de vergadering van de Statencommissie Cultuur en Welzijn van 12 januari 2005

,voorzitter

,griffier

TOEZEGGING: geen

WIJZIGINGSBLAD

Verslag van de op 17 november 2004 gehouden vergadering van de Statencommissie Cultuur en Welzijn.

Pagina 2, 1^e kolom, 2^e alinea: Mevrouw Dirks.....nieuwe periode als statenlid.

Wijzigen in:

Mevrouw Dirks.....nieuwe periode als commissielid.

Pagina 2, 1^e kolom, 4^e alinea: Voor 19 januari 2005 is een werkbezoek inhoudelijk verband gepland.....Groningen.

Wijzigen in:

Voor 19 januari 2005 is een werkbezoek in Noordelijk verband gepland.....Groningen.

Pagina 2, 2^e kolom, 6^e alinea: Mevrouw MASTWIJK wijst erop dat de heeris.

Wijzigen in:

Mevrouw SMITH wijst erop dat de heeris.

Pagina 3, 1^e kolom, 2^e alinea: Bovendien worden alle fracties uitgenodigd te reageren op het initiatief.

Wijzigen in:

Bovendien worden alle fracties uitgenodigd voor vanavond om te reageren op het initiatief van Groen-Links en dan kan ook inhoudelijk op het debat worden ingegaan.

Pagina 5, 2^e kolom, 2^e alinea: Hoe staat het echter met het overschot aan dagdelen in relatie tot de capaciteit?

Wijzigen in:

Hoe staat het echter met de beschikbare dagdelen in relatie tot de capaciteit?

Pagina 8, 1^e kolom, 2^e alinea: Mevrouw NIEUWENHOVEN vraagt.....komt.

Wijzigen in:

Mevrouw NIEUWENHUIZEN vraagt.....komt.

Vastgesteld in de vergadering van de Statencommissie
Cultuur en Welzijn van 12 januari 2005.

, voorzitter

, griffier